

MARKETING

**Iлона Babukh, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor**

*Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
Chernivtsi, Ukraine*

Inna Martymish, Master's Student

*Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
Chernivtsi, Ukraine*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-650-8-39>

INNOVATIVE DETERMINANTS OF THE FORMATION OF A SUSTAINABLE DEVELOPMENT MODEL OF UKRAINE'S ECONOMY

ІННОВАЦІЙНІ ДОМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сталий розвиток України вимагає формування нових підходів до організації господарської діяльності, здатних забезпечити баланс між економічними інтересами, соціальними потребами й екологічними обмеженнями. У сучасних умовах трансформації національної економіки ключового значення набуває визначення інноваційних домінант, на основі яких вибудовується стратегія розвитку країни. Застосування системного підходу дозволяє розглядати ці домінанти як комплекс взаємопов'язаних механізмів, що забезпечують інтеграцію ресурсного потенціалу, інституційного середовища та фінансово-економічних інструментів.

Однією з провідних інноваційних основ сталого розвитку є процес корпоратизації, який передбачає поступовий перехід від індивідуалістичних форм господарювання до корпоративних структур, зорієнтованих на колективні інтереси. У цьому контексті йдеться не лише про створення нових форм власності, але й про формування якісно іншої ідеології економічного розвитку, яка поєднує прагнення до отримання прибутку з орієнтацією на довгострокову суспільну користь. Важливим елементом такої трансформації виступає муніципальний рівень, адже саме тут

формується база для корпоративного самонавчання населення та розвитку нових моделей соціальної взаємодії. Держава у свою чергу має виконувати функцію гаранта ресурсної мобілізації, координатора процесів саморозвитку господарських суб'єктів та забезпечувати ефективний захист інтересів громад у межах корпоративної моделі економіки.

Не менш вагомою складовою інноваційної парадигми сталого розвитку є капіталізація ресурсів, яка набуває особливого значення у контексті ефективного використання природного та економічного потенціалу України. Капітал у такому підході розглядається не лише як фінансовий актив, а як продуктивна сила, що здатна генерувати додану вартість та забезпечувати відтворення ресурсної бази. З огляду на це актуалізується завдання формування таких умов господарювання, за яких територіальні природні ресурси, що становлять основу національного багатства, перетворювалися б на потужні джерела створення вартості. Земля, водні й лісові ресурси, рекреаційний потенціал і надра здатні забезпечити стабільний економічний розвиток за умови їхньої ефективної капіталізації та інтеграції у національні та глобальні ланцюги створення вартості. Водночас це дозволяє підвищувати інвестиційну привабливість країни, оптимізувати використання місцевих ресурсів і забезпечувати відтворювальний ефект у довгостроковій перспективі [1].

Фундаментом сталого розвитку має стати інституціоналізація, тобто створення розвинутого інституційного середовища, яке забезпечить узгодженість економічних, екологічних і соціальних інтересів. Сьогодні інституційна система України характеризується низкою дисфункцій, серед яких – наявність інституціональних пасток, правова неврегульованість і слабкість механізмів ринкових стимулів. Подолання цих проблем можливе лише через вдосконалення законодавчої бази, створення ефективних регуляторних механізмів та забезпечення функціонування прозорих правил економічної діяльності. Лише за умови інституціональної узгодженості можливо сформувати стійке середовище для розвитку підприємництва, інновацій та раціонального використання природних ресурсів [2].

Важливим напрямом інноваційного розвитку є також фінансування природокористування, що передбачає трансформацію природного капіталу у фінансовий через створення сучасної фінансової інфраструктури та впровадження проєктного

фінансування. Це відкриває можливості для залучення додаткових інвестиційних ресурсів, розширення механізмів сек'юритизації активів та формування схем відповідального фінансування, у межах яких суб'єкти господарювання нестимуть як економічну, так і соціально-екологічну відповідальність. Саме завдяки фінансизації стає можливим перетворення природних ресурсів на активи, здатні забезпечувати довгостроковий розвиток територій та підтримку інвестиційних процесів на регіональному і національному рівнях [3].

Ще однією інноваційною домінантою є децентралізація управління природними ресурсами та територіальним розвитком, яка виступає важливою передумовою підвищення ефективності управлінських рішень. У межах децентралізованої моделі громади отримують реальні повноваження щодо управління ресурсами, розташованими на їхній території, і водночас набувають здатності до самофінансування природно-господарської діяльності. Це створює умови для більшої відповідальності місцевих спільнот, формування механізмів публічно-приватного партнерства та реалізації концепту «доброго врядування». Водночас децентралізація дозволяє інтегрувати природні, соціальні й економічні компоненти розвитку в єдину систему, що підвищує стійкість територіальних соціально-економічних комплексів і зміцнює їхню конкурентоспроможність у глобальному просторі.

Таким чином, інноваційний концепт сталого розвитку України ґрунтується на взаємопов'язаному поєднанні корпоратизації, капіталізації, інституціоналізації, фінансизації та децентралізації. У сукупності вони формують основу нової моделі господарювання, що орієнтується на корпоративну економіку природокористування, інтегративне управління ресурсами та застосування кластерного підходу. Втілення цих підходів сприятиме модернізації національної економіки, посиленню ролі територіальних громад у забезпеченні сталого розвитку та підвищенню інвестиційної привабливості країни. У перспективі це дозволить перейти від агрегованого управління ресурсами до системного інтегративного управління територіальними природно-господарськими комплексами, забезпечуючи ефективне використання потенціалу України у глобальному економічному просторі.

Література:

1. Бистряков І. К. Становлення зеленої економіки в Україні: методологічні аспекти. *Механізм регулювання економіки*. 2011. № 4. С. 50–57.
2. Крисоватий А. І., Савельєв Є. В., Войцещук А. Д. та ін. Сталий розвиток України в контексті формування нового світового економічного і фінансового порядку : монографія; за наук. ред. А. І. Крисоватого, Є. В. Савельєва. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2019. 484 с.
3. Babukh I. Problems of social and economic development of Ukrainian cities in the regional economy system : financial dominants. *Modernisation of the Economy and Financial System : Problems, Opportunities, Prospects : Collective monograph*. Part 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. P. 98–119.